

планина Каркария (Родоп. план.). Това прѣдание е до негдѣ истинно, защото въ околността на тая планина съществуватъ камъни отъ едноврѣмненото лавоприсхождение.

„Старитѣ прѣдания доказватъ, пише Захариевъ, че Цѣпиня, това мѣсто дълбоко прѣди много вѣкове, било езеро, та отъ нѣкой подземенъ огънь или силна трѣсавица, се расцѣпилъ рхтѣтъ, дѣто е на устието на проходѣтъ и дѣто и сега истичатъ цѣпинскитѣ рѣки: водата на езерото като се излѣла въ полето, издавила много села и извлѣкла и толкова си камънѣе, щото отъ тогава и до днесъ се прѣкарватъ камънѣе за разни потребности и не ще се свършатъ никогажъ. Съ стрѣмлението на тая вода излѣзналъ и единъ исполински воденъ звѣрь, който приличалъ на китъ (грѣцки хархарияръ). Тоя звѣрь, откакъ се исцѣдила водата, останалъ на сухо и умрѣлъ между села Еллідере и Кюсе-Муратлъ дѣто се събрали отъ селата псета, та ели месото му и отъ тогава това мѣсто се нарѣкло песие поле, а отцѣпений клонъ нарѣкли Хархарияръ, което Турцитѣ искривили на Каркария, както се нарича и до днесъ.“

## I.

### Землетресения.

Въ цѣла България, особенно въ южнитѣ ѝ страни се намиратъ въ голѣмо распространение камъни отъ едноврѣменно лавоприсхождение (андеситъ, порфиритъ, басалтъ и пр.). За съществуването на тѣзи камъни причината може да се отдаде на землетресения, които често се появяватъ въ България.

Сегашната волканическа дѣятелность въ южна Европа има началото си отъ ония врѣмена, когато и подбалканскитѣ и родопскитѣ страни сж били зрѣлище на многократни лавоизвержения, които сж били и причина на издиганieto на Балканскитѣ и Родопскитѣ планини въ сегашната имъ височина.

Споредъ Ф. Каницъ, прѣзъ есень 1858 г. градъ София е билъ зритель на едно голѣмо землетресение; 14 дня наредъ, по 30—40 удара на день, сж се продължавали землетресения, гдѣто упропастили много кжщя. — Подобно землетресения,